

ZÁPIS Z JEDNÁNÍ K PROBLEMATICE ZDRAVOTNÍCH LABORANTŮ

Datum konání: 9.3.2010
Místo konání: zasedací místnost č. 223k, MZ ČR

Přítomny: Mgr. Vendula Pírková, ředitelka odboru vzdělávání a vědy
Mgr. Alena Šafránková, vedoucí oddělení ošetrovatelství a dalších nelékařských povolání a uznávání kvalifikací, VZV 2
Mgr. Jana Pelcová, referent VZV 2
Pozvání zástupci zdravotních laborantů – viz prezenční listina

---

Program jednání:

1. Úvodní slovo ŘVZV, představení nové vedoucí VZV 2
  2. Problematika zdravotních laborantů (dále jen „ZL“) – prezentace Mgr. A. Šafránkové
  3. Diskuse
  4. Úkoly
  5. Závěrečné slovo
-

Průběh jednání

1. Úvodního slova se ujala ŘVZV Mgr. Pírková. Přivítala přítomné, shrnula vývoj situace v oblasti nelékařského zdravotnického personálu. Vyhodnotila výsledky stabilizačních opatření sester z jara 2009. Informovala o důvodu schůzky a jednotlivých krocích MZ ČR v problematice zdravotních laborantů. Dále přítomné seznámila s programem jednání a zároveň představila novou vedoucí VZV 2 Mgr. A. Šafránkovou, které předala slovo.
2. Mgr. Šafránková v úvodu prezentace uvedla základní problémové okruhy týkající se povolání ZL, připomněla, že odbor VZV reagoval na iniciativu profesních sdružení a proto pozval přítomné k otevřené diskuzi. Po dohodě s přítomnými zástupci profesních sdružení byla hned ke každému bodu vedena diskuze, jednání probíhalo v otevřeném a pracovním duchu, přítomní se aktivně do diskuze zapojili.
Jednání se týkalo těchto okruhů:
  - prezentace statistických údajů – analýza počtu ZL ve zdravotnických zařízeních, v registru zdravotnických pracovníků, počty studujících v oboru
  - přehled pregraduálního vzdělávání ZL - přehledy škol s akreditovanými studijními programy, formy studia, vyšší odborné školy
  - specializační obory a specializační vzdělávání
  - zkouška k vydání osvědčení, zkušební komise a zkušební otázky
  - systém odměňování a zařazování do platových tříd
  - počty ZL na pracovišti, problém akreditací
  - shrnutí, návrhy řešení
3. Podrobnosti z diskuse, která byla vedena k jednotlivým bodům prezentace:

Dotaz od profesních sdružení, jakou má MZ pravomoc v řešení problematiky ZL ?

Mgr.V.Pírková – MZ má možnost vytvářet legislativní normy, pregraduální vzdělávání je v kompetenci MŠMT, MZ vydává stanoviska ke studijním programům (posuzování vzdělávacích programů po odborné stránce), akreditace ke specializačnímu vzdělávání, spolupráce s MPSV na Katalogu prací, analýzy, řeší sporné otázky.

Náročnost vykonávané práce zohlednit posunem v katalogu prací a v platových tarifech (stávající nízké platové ohodnocení) - požadavek profesních sdružení

přehodnotit činnosti v Katalogu prací tak, aby se sjednotily jednotlivé profese podle náročnosti a následně je promítnout do platových tříd, v souvislosti s tím stanovit nutný počet ZL ve zdravotnických zařízeních. Požadavek ZL a laboranta specialistu jako všeobecnou sestru posunout o 1 platovou třídu výše. Nebyla nalezena shoda v názoru na náročnost a odpovědnost obou profesí, požadavek ZL „narovnat“ platové třídy trvá. Údaje o odměňování získané z ÚZIS (v prezentaci MZ) nejsou srovnatelné, protože ZL se samostatně nesleduje a nelze ho porovnat s platy všeobecných sester. Vyšší plat ZL je daný přesčasovými hodinami.

Nedostatek ZL

V analýze byla prezentována věková strukturu ZL vedených v registru UJ MZ v Brně. Profesní organizace se obávají nedostatku laborantů do budoucna, poukázaly na dlouhodobě neobsazená místa, vyzvaly ke zmapování nedostatku laborantů. Otázkou je, jak by se dal zmapovat celý laboratorní terén včetně privátního. Návrh Dr. Pavlíkové – prostřednictvím firem, které zajišťují externí kontrolu kvality, jejím prostřednictvím by byl zjištěn seznam adres laboratoří a následně by se oslovily pracoviště s otázkou, jestli mají nedostatek ZL. Mgr. V.Pírková toto řešení vidí jako neefektivní, málokterá laboratoř přizná, že má nedostatek personálu. V laboratořích pracují kromě ZL také jiní odborní pracovníci (většinou problematika menších laboratorních provozů). Mgr. J. Pelcová upozornila, že v současné době nemají JOP možnost, nebo velmi omezenou, stát se ZL - prostřednictvím AKK to nelze, protože se nepodařil akreditovat. Druhá možnost - kombinovaná Bc. studia v oboru ZL jsou akreditovaná jen 2, z toho jedna přijímá pouze kvalifikované ZL. Situace s JOP je problematická vzhledem k personálním požadavkům pojišťovny a také nemá možnost získat specializaci.

Návrh na zrušení laboratorního asistenta

přednesli zástupci sdružení a jednomyslně se shodli. Zdravotnická zařízení je nechtějí zaměstnávat z důvodů, že pracují pod odborným dohledem a nemohou sloužit samostatně. Návrh na návrat původního vzdělávacího programu ZL na SŠ, eventuálně AKK pro doplnění vzdělání vedoucí ke kvalifikaci ZL. V případě zrušení studia laboratorního asistenta by bylo pouze Bc. studium ZL na VŠ.

Duplicita vzdělávání na VOŠ a VŠ

stejný vzdělávací program, kompetence stejné, je třeba navrhnout změny do novely zákona č. 96/2004 Sb., obdobný problém jako u všeobecné sestry. V případě zrušení oboru ZL na VOŠ prohloubí se nedostatek absolventů? Je potřeba provést analýzu studentů a počty absolventů z jednotlivých typů studií.

Specializační vzdělávání

Mgr. V. Pírková informovala, že NCO NZO nemusí být jediným akreditovaným pracovištěm pro specializační vzdělávání, lze akreditovat i jiné vzdělávací instituce a pracoviště, lze akreditovat zvláště praktickou i teoretickou část programu, je dosud málo akreditovaných pracovišť (informace k akreditacím - Bc. Kesziová, ke specializacím - Mgr. Hladíková). Mgr. V. Pírková vyzvala k možnosti akreditace na dalších pracovištích a ústavech, zvláště v oblasti hematologie a transfuzní služby, pro které je velký počet uchazečů o specializační vzdělání a NCO NZO je schopno otevřít pouze jednu třídu ročně. *Rezidenční místa* ve specializaci klinické genetiky – pro rok 2010 žádná vypsána nebyla.

Zkoušky k získání osvědčení ZPBOD

zástupci odborných společností ZL upozornili, že by se chtěli zkoušek účastnit, ale nejsou zvaní, přestože jsou jmenováni. Řešit s NCO NZO.

Novela zákona č. 96/2004 Sb.

Mgr. Šafránková seznámila přítomné s aktuálním stavem projednávání novely v PS, vyzvala k případné úpravě vyhlášky č. 424/2004 sb., o činnostech nelékařských zdrav. pracovníků.

4. Shrnutí problematiky a závěry

ŘVZV Mgr. V. Pírková shrnula diskusi a sumarizovala hlavní úkoly:

- profesní organizace - stanovit optimální počty personálu v laboratořích (personální standard),
- MZ – zjistit nedostatek ZL prostřednictvím MPSV a úřadů práce (volná místa),
- profesní organizace (ČAS) - provést porovnání vzdělávacích programů ZL a zdravotnických asistentů, případně navrhnout náplň kurzu (AKK),
- MZ – zjistit počty a strukturu studentů VŠ a VOŠ v oboru ZL, akreditace v oboru,
- MZ, NCO NZO, profesní organizace – specializační vzdělávání, spolupráce na tvorbě vzdělávacích programů, akreditace specializačního vzdělávání a jeho rozšíření na další zdravotnická zařízení a vzdělávací instituce,
- MZ, NCO NZO, profesní organizace – zkoušky k vydání osvědčení, přehodnocení zkušebních otázek, členství ve zkušební komisi a zvaní ke zkouškám.

5. V závěru ŘVZV Mgr. Pírková poděkovala všem přítomným za účast a za věcnou diskusi, která pomohla k vyjasnění řady problémů a stanovila termín dalšího jednání na cca počátek května 2010.

V Praze 10.3.2010

Zapsala: Monika Raitrová a Mgr. Alena Šafránková

Schválila: Mgr. Vendula Pírková